

Informacinis biuletenis apie 2000 metų Suaugusiųjų švietimo savaitę

„Suaugusiųjų mokymasis: teisė, privilegija ar pareiga?“

„Puiku, kad organizuojama suaugusiųjų švietimo savaitė. Su entuziazmu pritariu aš ir tie žmonės, kuriems aš apie tai pranešiau“. Rita Vargalytė (Telšiai)

„Labai pritariame minčiai, kad reikia propaguoti mokymosi visą gyvenimą idėją, kad ji neatrodytų nepatraukli ar primestinė, kaip ji dažnai suprantama dabar“. Rūta Petrauskienė (Alytus)

„Lengviausia valdyti kvailą žmogų“. Phare seminaras žiniasklaidos atstovams, 1999 m. (Vilnius)

- Ar egzistuoja Lietuvoje nuolatinio suaugusiųjų mokymosi nuostata ?
- Ar sąlygos, kurias teikia įstatymai tiek juridine, tiek ekonomine yra pakankamos sklandžiam tęstinio suaugusiųjų mokymosi organizavimui ?
- Ar pasaulinės tendencijos, kuriant besimokančiųjų visuomenę, neaplenkė Lietuvos?

Lietuvos suaugusiųjų švietimo asociacija (LSŠA) visą aktyviąją Lietuvos visuomenę, žiniasklaidą bei politikus kviečia kuo greičiau ir kuo plačiau svarstyti šiuos ir kitus panašius klausimus, manydama, kad 2000 metų rugsėjo 25 – spalio 1 d. vyksianti Suaugusiųjų švietimo savaitė yra pati tinkamiausia vieta tai daryti. Organizuodama pirmąją suaugusiųjų švietimo savaitę Lietuvoje, LSŠA siekia, kad Lietuva įsijungtų į pasaulinį Savaičių organizavimo tinklą, kurio iniciatorius yra UNESCO. Šiuo metu pasaulyje šioje veikloje kasmet dalyvauja po 20 šalių ir šis ratas sparčiai plečiasi.

Mokymąsi LSŠA suvokia kaip vieną iš pamatinių žmogaus teisių (teisė į mokslą). Be mokėjimo “pasiimti” žinias, informaciją, mokslo sukauptas vertybes ir jomis dalinantis

visuomenėje, jos nariai nepajėgūs kurti, plėtoti visuomenės nei ekonomiškai, nei socialiai, nei politiškai.. O juk suaugusieji visuomenės nariai (formaliai tai net asmenys nuo 18 ir iki pat senatvės) sudaro didžiausią visuomenės grupę, tad jų mokymuisi turi būti skiriamas ypatingas dėmesys.

Savaitės Lietuvoje rengėjai siekia įtraukti į projekto vykdymą kuo platesnį suaugusiųjų mokymo(si) institucijų ir pavienių švietėjų ratą bei asmenis, formuojančius nuolatinio mokymosi politiką šalyje, įvairiuose Lietuvoje vykstančiuose renginiuose skleisti nuolatinio mokymosi idėjas ir aiškinti jo būtinybę, įvertinti suaugusiųjų mokymosi pasiekimus ir problemas per praėjusį dešimtmetį bei numatyti jo tendencijas, informuoti visuomenę apie mokymosi galimybes, praktinius kelius, parodyti, kad suaugusiųjų mokymasis dabartiniu laikotarpiu – ne tik teisė, bet ir pareiga., galinti tampti patraukliu užsiėmimu.

Organizuojant projekto renginius siekiama įvairaus suaugusiųjų švietimo (pilietinio, socialinio, kultūrinio ir t.t) integracijos bei žiniasklaidos įtraukimo, aktyvinant nuolatinio mokymosi procesus.

Renginiai skiriami plačiajai visuomenei ir vyks daugelyje Lietuvos vietų. Projekto kulminacija – vaizdo konferencija, skirta esminiems suaugusiųjų mokymosi klausimams aptarti nacionaliniu mastu, žvelgiant į tai iš pasaulinių tendencijų. Konferencijos medžiagą numatoma ne tik spausdinti, bet ir patalpinti Internetu.

Suaugusiųjų švietimo savaitė 2000 m. rugsėjo 25 d. – spalio 1 d.

Konferencija

SUAUGUSIŲJŲ ŠVIETIMAS: SITUACIJA, TENDENCIJOS, SPRENDIMAI

2000 metų rugsėjo 26 d.

Konferenciją rengia:

Lietuvos suaugusiųjų švietimo asociacija

Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija

Kauno regioninis distancinių studijų centras, Kauno technologijos universitetas

Švietimo studijų centras, Vytauto Didžiojo universitetas

Lietuvos darbo rinkos mokymo tarnyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos

Suaugusiųjų profesinio mokymo asociacija

Programinis komitetas

Kornelijus Platelis, Švietimo ir mokslo ministras

Dr. Žibartas Jackūnas, Seimo švietimo, mokslo ir kultūros komiteto pirmininkas

Dr. Darius Kuolys, Lietuvos Respublikos Prezidento patarėjas

Arūnas Bėkšta, Kultūros ministras

Prof. Vincentas Dienys, LSŠA prezidentas

Prof. Aleksandras Targamadžė, Kauno technologijos universiteto akademinų reikalų prorektorius

Dr. Tomas Jovaiša, Lietuvos darbo rinkos mokymo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos generalinis direktorius

Dr. Leonarda Jekentaitė – Kuzmickienė, Lietuvos nacionalinės UNESCO Komisijos generalinė direktorė

Vykdomasis komitetas

Margarita Jankauskaitė, Suaugusiųjų švietimo savaitės projekto koordinatore

Aurimas M. Juozaitis, LSŠA valdybos narys

Laima Liutkuvienė, Kultūros darbuotojų kavalifikacijos tobulinimo centro direktoriaus pavaduotoja

Vilija Lukošūnienė, Suaugusiųjų švietimo savaitės projekto vadovė

Dr. Edmundas Normantas, Švietimo ir mokslo ministerijos suaugusiųjų švietimo skyriaus vedėjas

Danguolė Rutkauskienė, Kauno regioninis distancinių studijų centro direktorė

Dr. Margarita Teresevičienė, VDU Švietimo studijų centro vedėjo pavaduotoja

Roma Vilimienė, LSŠA valdybos pirmininkė

Konferencijos svečiai:

Prof. Peter Jarvis (Anglija)

U.Gartenschlaeger (Vokietija)

Konferencijos tikslai: atskleisti suaugusiųjų švietimo vaidmenį besikeičiančioje visuomenėje, jo įtaką ekonominei, socialinei ir kultūrinei visuomenės brandai; analizuoti suaugusiųjų švietimą kaip nuolatinio mokymosi sistemos dalį, išryškinant egzistuojančias problemas ir numatant jų sprendimo galimybes.

Mokslinei praktinei diskusijai iškeliamos tokios teminės sritys:

Suaugusiųjų švietimo misija 21 amžiuje

Globali informatizacija, žinių rinka ir jų įtaka suaugusiųjų mokymuisi

Besimokanti visuomenė: utopija ar realybė?

Suaugusiųjų švietimo įtaka darbo rinkai ir asmens profesiniam tobulėjimui

Neformalusis suaugusiųjų švietimas kaip pilietinės visuomenės pagrindas

Konferencijos organizaciniai aspektai:

Pagrindinė konferencijos vieta: Kauno regioniniame distancinių studijų centre, Kauno technologijos universitete, Studentų 48A -337, Kaunas, tel.: 8-27-300613, el.p.: ramkun@sc.ktu.lt

Konferencija bus transliuojama į šias distancinio mokymo klases:

Kaune, Vytauto Didžiojo universitete, Donelaičio 52, IIIa. 306 kl.

Klaipėdoje, Klaipėdos universitete, H.Manto 84-122,

Panevėžyje, KTU Panevėžio filiale, Klaipėdos 3-416,

Šiauliuose, Šiaulių universitete, P.Višinskio 25-316,

Vilniuje, Gedimino technikos universitete, Saulėtekio al. 11

Utenos aukštesnioji verslo mokykla, Utenio a. 2, Utena

Alytaus aukštesnioji verslo mokykla, Merkio g.2b, Alytus

Konferencijos mokestis dalyvaujantiems Kauno regioniniame distancinių studijų centre – 40,00 Lt

Konferencijos kalba: lietuvių

Savaitės organizavime dalyvauja apie 100 įvairių švietimo organizacijų iš visos Lietuvos, kiekvienas savaip įnešantis neįkainuojamą indėlį. Šį puslapį skiriame Asociacijos partneriams, finansiškai remiantiems pagrindinius Savaitės renginius bei leidinius.

Nacionalinė aukštesniųjų liaudies mokyklų asociacija (NALMA)

Prieš kelis metus atsiradus naujiems ekonominiams, politiniams ir kultūriniais ryšiams su Šiaurės šalimis, Lietuvoje pradėjo kurtis neformalaus švietimo įstaigos – Aukštesniosios liaudies mokyklos arba panašias funkcijas atliekančios institucijos (užsienyje tokio tipo mokyklos vadinamos Folk Higher School – Liaudies aukštesniosios mokyklos). Lietuvos suaugusiųjų švietimo asociacija skatino aukštesniųjų liaudies mokyklų kūrimąsi, yra Rumšiškių muziejaus dvaro akademijos steigėja. LSSA “augino” aukštesniųjų liaudies mokyklų lyderius, siuntė juos tobulintis ir siekti naujonių į Šiaurės šalių Liaudies akademiją, padėjo organizuoti pirmuosius renginius šiose mokyklose.

Lietuvoje aktyviausiai reiškiasi šios aukštesniosios liaudies mokyklos (ALM): Rumšiškių muziejaus dvaro akademija, Sintautų akademija, Pajūrio aukštesnioji liaudies mokykla. Šių mokyklų ir jų veikloje dalyvaujančių asmenų iniciatyvinė grupė 2000 metų vasario 3 dieną įkūrė Nacionalinę aukštesniųjų liaudies mokyklų asociaciją (NALMA). Švedijos organizacija ABF –Darbininkų Švietimo asociacija Kalmar apskrityje buvo ir yra pagrindinė NALMA įkūrimo idėjos puoselėtoja bei rėmėja finansiškai.

Be Rumšiškių muziejaus dvaro akademijos, Sintautų akademijos, Pajūrio aukštesniosios liaudies mokyklos, Asociacijos nariais pageidauja būti Socialinių inovacijų fondas, Baltoskandija ir kitos panašias funkcijas atliekančios organizacijos.

Aukštesniųjų liaudies mokyklų veikla: įvairūs kursai, seminarai tradicinių verslų ir amatų, istorijos, kultūros, paminklosaugos, etnokultūros, gamtosaugos, žirgininkystės temomis, psichologiniai, teoriniai ir praktiniai seminarai su neįgaliaisiais, tarptautinės stovyklos, kurios padeda užsieniečiams susipažinti su Lietuvos visuomeniniu, kultūriniu, intelektualiniu gyvenimu, su Lietuvos istorija, papročiais ir kurios skatina bendradarbiauti.

Lietuvos aukštesniosios liaudies mokyklos dalyvauja bendruose tarptautiniuose projektuose kartu su Švedijos, Danijos aukštesniosiomis liaudies mokyklomis, mokytojų rengimo kursuose Vokietijoje, Danijoje, vyksta ilgalaikėms stažuotėms, atstovauja Lietuvos aukštesniausias liaudies mokyklas Šiaurės – Baltijos šalių Nevyriausybinių organizacijų tinklo konferencijose, lyderių mokymo programoje, kitose tarptautinėse konferencijose užsienyje.

NALMA atstovaujančios liaudies mokyklos laimejo paruošiamuosius Socrates vizitus, dalyvauja tarptautiniuose projektuose.

Lietuvos darbo rinkos mokymo tarnyba, įkurta 1992 metais, vykdo dvi pagrindines užduotis : 1) suaugusiųjų, visų pirma, bedarbių arba tų asmenų, kuriems gresia nedarbas, profesinis mokymas ir 2) suaugusiųjų ir jaunimo profesinis konsultavimas. LDRMT sistemoje dirba apie 500 darbuotojų (profesijos mokytojai, konsultantai, metodininkai). Per metus įvairiose mokymo programose dalyvauja apie trisdešimt tūkšt žmonių. Profesinio konsultavimo priemonėse dalyvauja virš trisdešimt tūkstančių suaugusiųjų ir moksleivių. Baigę profesinio

mokymo programas įsidarbina iki 90 proc. asmenų. Profesinio konsultavimo programos apima individualų ir grupinį konsultavimą bei psichologinius mokymus, kurie yra skirti asmenybės savybių, tinkamų darbo rinkai ugdymui ir gebėjimo orientuotis profesinime apsisprendime. Siekdama, kad profesinio mokymo ir konsultavimo programos būtų kuriamos ir įdiegiamos kasdieniniame darbe, LDRMT aprobuoja programas, diegia mokymo modulius, sudaro ir tobulina profesinio konsultavimo schemas. Tarnybos padaliniai ir mokymo centrai dirba su socialiai pažeidžiamų asmenų grupėmis, organizuoja profesinės reabilitacijos mokymus žmonėms su negalia.

Suaugusiųjų profesinio mokymo asociacija, įsteigta 1998 m. gruodžio 16 d., vienija suaugusiųjų profesiniu mokymu ir profesinės kvalifikacijos tobulinimu užsiimančias mokymo institucijas nepriklausomai nuo jų statuso bei fizinius asmenis, besidominčius šia veikla. Iki 2000 m. sausio 1 d. asociacijos taryba Suaugusiųjų profesinio mokymo asociacijos nariais patvirtino 45 juridinius asmenis.

Asociacijos prezidentas – Dr. Tomas Jovaiša

Asociacija nuo 1999 m. spalio 22 d. yra Europos profesinio mokymo asociacijos (European Forum of Technical and Vocational Education and Training) narė.

Pagrindinis asociacijos veiklos tikslas - vienyti suaugusiųjų profesiniu mokymu ir profesinės kvalifikacijos tobulinimu užsiimančių mokymo institucijų pastangas tobulinant ir vystant šią veiklą ir, esant reikalui, atstovauti jų interesus kompetentingose institucijose. To siekdama, asociacija dalyvauja formuojant ir įgyvendinant suaugusiųjų profesinio mokymo politiką, prireikus atlieka ši mokymą reglamentuojančių teisės aktų ekspertizę ir teikia siūlymus dėl jų tobulinimo, organizuoja ir dalyvauja organizuojant mokslines ir praktines konferencijas bei kitas priemones suaugusiųjų profesinio mokymo organizavimo ir vykdymo klausimais, renka, sistemina ir pateikia asociacijos nariams aktualią informaciją, dalyvauja tarptautinėje veikloje asociacijos kompetencijos srityje esančiais klausimais ir tarpininkauja savo nariams šioje veikloje.

Asociacijos adresas: Vivulskio g. 5, 2009, Vilnius; tel./f.: 27- 652638.

Vokietijos liaudies aukštųjų mokyklų sąjungos tarptautinio bendradarbiavimo institutas (IIZ/DVV) įkurtas 1960 metais. Pagrindinis jo uždavinys – profesiniai kontaktai su besivystančiomis šalimis suaugusiųjų švietimo srityje bei konkreti parama joms, vystant šį sektorių. Nuo 1993 metų IIZ/DVV bendradarbiauja su Lietuvos suaugusiųjų švietimo asociacija plėtojant neformalųjį suaugusiųjų švietimą Lietuvoje.

Pasirengimo Savaitėi kronika:

- išleista vaizdinė Savaitės medžiaga.
- Leidžiamas suaugusiųjų švietimo informacinis žinynas. Trijų dalių leidinyje pateikiami suaugusiųjų švietimą reglamentuojantys Lietuvos Respublikos teisės aktai, pristatomos suaugusiųjų švietimo ir profesinio mokymo, konsultavimo ir priežiūros instucijos bei su LSŠA bendradarbiaujančių andragogų programos.
- Įvyko antrasis Savaitės organizatorių koordinacinis susitikimas.
- Vyksta regioniniai Savaitės dalyvių susitikimai.
- Sudaromos ir tikslinamos renginių regionuose programos.
- 2 kartus susitiko Konferencijos vykdomasis komitetas (apie Konferenciją plačiau žr. 2 psl.).
- Savaitės idėja buvo pristatyta Lietuvos pramoninkų konfederacijos tarybos posėdyje, Soros International House konferencijoje anglų k. mokytojams, kultūros darbuotojų seminare,

Neformalaus suaugusiųjų švietimo tarybos posėdyje, raštu informuoti savivaldybių merai bei apskričių viršininkų administracijos.

- Vilniaus suaugusiųjų mokymo centras surengė du renginius, skirtus pasirengimui Savaitei:
 - atvirą pamoką – diskusiją “ Lietuvos kelias į NATO”, dalyvaujant Užsienio reikalų ministerijos specialistams;
 - akciją “ Pavasaris Žvėryne”, kurią vedė Suaugusiųjų mokymo centro integruotų menų studijos dalyviai.

Abiejuose renginiuose dalyvavo ir kitų Vilniaus suaugusiųjų mokyklų klausytojai.

Natalja Kimso, Vilniaus suaugusiųjų mokymo centro direktorė: “ Organizuodami bendrus renginius su kitomis suaugusiųjų mokyklomis norime pasirengti bendradarbiavimui suaugusiųjų švietimo savaitės metu, o ateityje ir kuriant bei vykdam įvairias švietėjiškas programas”.

- Savaitės projektas finansavimui gauti pristatytas Švietimo ir mokslo ministerijai, Lietuvos nacionalinei UNESCO komisijai, Baltijos – Amerikos partnerystės paramos fondui, Radijo, TV ir spaudos rėmimo fondui. Išskyrus Baltijos – Amerikos partnerystės paramos fondą, iš kurio atsakymas dar negautas, kitų institucijų atsakymai dėl finansavimo buvo neigiami.

Suaugusiųjų švietimo savaitę remia:

- Vokietijos liaudies aukštesniųjų mokyklų sąjungos tarptautinio bendradarbiavimo institutas (IIZ/DVV)
- Lietuvos darbo rinkos mokymo tarnyba prie Darbo ir socialinės apsaugos ministerijos
- Suaugusiųjų profesinio mokymo asociacija
- Nacionalinė liaudies aukštesniųjų mokyklų asociacija ir jos partneris ABF darbininkų švietimo asociacija (Švedija)

Norintys įsijungti į Suaugusiųjų švietimo savaitės renginius gali kreiptis į LSŠA sekretoriatą (Geležinio Vilko 12, 2600 Vilnius, tel/f.: 22-619031, el.p.: lssa@takas.lt) arba regioninius suaugusiųjų švietimo informacinius centrus (sąrašą žr.psl.3)

Regioninių suaugusiųjų švietimo informacinių centrų adresai:

Alytus, Aldona Lesevičienė, Merkinės g. 2b-302, Alytus

Tel.: 235-79826, f.: 235 –34201, el. paštas: ssic@Alytus.omnitel.net

Kaunas, Vita Krivickienė, Tvirtovės al. 35, Kaunas

Tel.: 27-331912, f.: 27 – 730120, el. paštas: vita@kta.lt

Klaipėda, Loreta Staškūnienė, H.Manto 77, Klaipėda

Tel./f.: 26- 351273, el. paštas: loreta@ip.ku.lt

Marijampolė, Romutė Koncevičienė, P.Armino g. 27, Marijampolė

Tel./f.: 243-52959, el. paštas: romakon@mari.omnitel.net

Panevėžys, Zita Gaigalienė, Laisvės al. 23, Panevėžys

Tel./f.: 25-465335, el. paštas: zitapal@pub.osf.lt

Šiauliai, Alė Mikalauskiene, Aušros al. 40, Šiauliai

Tel./ f.: 21-525093, el. paštas: alemik@satm.ot.lt

Tauragė, Nijolė Meilutienė, Bažnyčių g. 10, Tauragė

Tel./f.: 246-51565

Telšiai, Rita Vargalytė, Daukanto g. 17, Telšiai

Tel./f.: 294-60262, el. paštas: vargarit@pub.osf.lt

Utena, Vytautas Leika, Maironio g. 7, Utena

Tel./f.: 239 – 55231, el. paštas: vytas@uavm.ot.lt

Vilnius, Vida Kamenskienė Vykinto g.11, Vilnius
Tel./f. 22- 751577, el. paštas; natalja@centras.lt

Informacinį biuletinį rengė: Vilija Lukošūnienė, Vita Krivickienė
Piešė: Živilė Šimėnienė
Rėmė: Nacionalinė liaudies aukštesniųjų mokyklų asociacija (NALMA)